

Методичний коментар до уроку “У Країні Див”

Божевільне чаювання

У країні фантазій

На минулому уроці діти мандрували Країною Див — пригадували дивовижні пригоди Аліси, мешканців країни та розповідали про свої враження одне одному.

Продовжити знайомитися із дивними героями казки можна за допомогою привітання. Завчасно запропонуйте дітям пригадати події твору, прочитати його фрагмент чи переглянути мультфільм або кінофільм. Діти вибирають героя, добирають елемент одягу, щоб нагадувати цього персонажа, і вітаються від його імені.

Також можна запропонувати дітям тягнути картки з іменами героїв і грати саме їх або ж учні можуть вигадати власний спосіб вибору персонажів казкової історії.

Знайомимося з авторами балету

На другому уроці ми мандруватимемо Країною Див, переглядаючи ілюстрації іспанського художника, одного з головних представників сюрреалізму 20 століття Сальвадора Далі та фрагменти балету англійського хореографа сучасного балету Крістофера Вілдона на музику сучасного англійського композитора Джобі Талбота.

Запропонуйте дітям пригадати, хто створює балети, чому їхніми авторами називають саме хореографа та композитора.

- Яку роботу виконують хореографи, створюючи балет?
- Якщо не буде музичного супроводу, чи зрозуміють глядачі сюжет балету або характеристики персонажів тільки за танцювальними рухами? Чому?
- Які ще фахівці потрібні, щоб створити балетну виставу?
- Який вклад кожного фахівця у виставу, яку ми бачимо на сцені?

Джобі Талбот — британський композитор. Народився 25 серпня 1971 року. Працює в широкому діапазоні музичних стилів, включаючи інструментальну та вокальну музику, створює музичний супровід для фільмів і телебачення, попаранжування й танцювальну музику. Плідно співпрацює із трупю Королівського балету (Ковент-Гарден, Лондон, Велика Британія) та Національного балету Канади.

Талбот виріс у Лондоні, з восьми років навчався в Школі Королівського коледжу у Вімблдоні, здобувши музичну стипендію. Талбот грає на фортепіано та гобої, отримав ступінь бакалавра музики в Лондонському королівському університеті “Голловей”, ступінь магістра музики (композиція) у Школі музики та драми “Гілдохолл” у Саймона Бейнбріджа.

Попри класичну підготовку, композитор розпочав роботу і над музикою для фільмів і телебачення, попаранжуванням. Талбот працював клавішником гурту Ніла Геннона “The Divine Comedy”, грав на саксофоні для рок-групи “NOSFERATU”, написав тему для комедійного серіалу BBC Two “Ліга джентльменів”, за яку нагороджений премією Королівського телевізійного товариства як за найкращу музику для фільмів.

У 2002 році Талбот написав “Дерево бажань”, короткий мадригал а капела на замовлення ансамблю “The Proms” у рамках святкування Золотого ювілею королеви

Єлизавети II. Це міжнародне свято, проведене з нагоди 50-річчя сходження на престол королеви Єлизавети II. Із цього року композитор починає писати також і музику в класичному стилі.

У 2016 році Талбот поставив партитуру для анімаційного фільму “Sing” і дістав премію “Annie Award” за видатні музичні досягнення в анімаційному повнометражному виробництві.

Крістофер Вілдон — англійський хореограф сучасного балету. Народився 22 березня 1973 року. Навчався в Королівській балетній школі та приєднався до трупі Королівського балету в 1991 році. У 1998 році став солістом балету “New York City Ballet”. І вже через три роки, у 2001-му, став першим постійним його хореографом. Відтоді Вілдон створив і поставив постановки для багатьох найбільших світових балетних труп.

Нині Вілдон художній партнер Королівського балету. Хореограф створив повнометражні балети “Пригоди Аліси в Країні Див” і “Зимова казка”, обидва в співпраці з Національним балетом Канади. Вілдон також створив спеціальний танцювальний фрагмент для церемонії закриття Олімпіади в Лондоні 2012 року. У квітні 2016 року став художнім керівником виставки “Fashion Forward” у Парижі в “La Musee Arts et Decoratif”.

Серед нагород містера Вілдона — премія “Тоні” за найкращу хореографію для фільму “Американець у Парижі”, премія зовнішніх критиків за найкращу хореографію та режисуру для цього самого фільму тощо. Постановки Вілдона “Попелюшка” та “Зимова казка” дістали премію “Бенуа де ля Данс”.

У 2016 році Вілдон призначений офіцером ордену Британської імперії за “заслуги в просуванні інтересів та репутації британського класичного та театрального танцю в усьому світі”. Вілдон також почесний член Американської академії мистецтв і наук.

Коли Вілдона призначили поставити перший за майже 20 років новий повнометражний оповідний балет Королівського балету, він звернувся до Талбота, щоб той написав музику, адже часто сучасні балети ставлять на вже давно створену мелодію. Постановка, безперечно, вдалася. Талбота похвалили за його “піднесено дотепну музику, яка, здається, використовує кожен музичний інструмент, щоб поєднувати звуки, створюючи пишний звуковий ландшафт, який стимулює дію на сцені”.

Знайомство з Капелюшником, Шаленим Зайцем і Соньком

Аліса потрапляє в лісі на чаювання Капелюшника, Шаленого Зайця і Сонька. У них завжди пора пити чай, адже годинник Капелюшника спинився.

- Уявіть персонажів казки.
- Опишіть, як виглядає кожен із них. Чому в персонажів саме таке ім’я?
- Знайдіть на картині персонажів казки. Чи так ви їх собі уявляли?
- Як художник зобразив ліс? Лісових мешканців?
- Як художник показав завмирання часу? Чи рухаються стрілки годинника? Що в них дивне?
- Що вас здивувало?
- Як гадаєте, чому чаювання в казці нескінченне?

Сальвадор Далі зобразив “м’який годинник”, який символізує відносність часу, його здатність текти в різних напрямках — переноситися в минуле і майбутнє, завмирати. Звісно, це можливо лише в казках. А в реальності зазирнути в минуле і майбутнє нам допомагають книжки, світлини та уява. Тож “м’який” годинник символізує час, який завмер.

Подивіться цей самий епізод у балеті “Аліса в Країні Див” (хореограф Крістофер Вілдон, композитор Джобі Талбот).

- Як артисти рухами відтворюють цокання годинника? Плин часу? Які музичні інструменти зображують годинник?
- Як хореограф показав характери персонажів? Чи допомагає музичний супровід підкреслити їхні характерні риси? Як саме?
- Що вас здивувало? Розкажіть про чаювання детальніше за балетом.
- Що краще відображено в балеті, а що на ілюстрації?

Дізнатися про ще одну дивовижну пригоду і дослідити ритм вірша із книжки “Аліса в Країні Див” дітям допоможе завдання 2 на с. 36 із [робочого зошита-альбому “Мистецтво”](#) для 4 класу.

Пригоди тривають

Хочете дізнатися більше про пригоди Аліси й порівняти, як різні митці та мисткині їх уявляють? Подивіться фентезійний фільм “Аліса в Дивокраї” режисера Тіма Бертона. Це продовження пригод Аліси, коли вона підросла.

- Кого зі знайомих персонажів ви побачили?
- Пригадайте фрагмент мультфільму. Вас більше здивував мультфільм чи фільм? Чому?
- Що з побаченого на двох уроках “У Країні Див” захопило вас найбільше? Чому? Поділіться враженнями з однокласниками й однокласницями.
- Розкажіть про епізод казки, який сподобався найбільше.
- Домовтеся з однокласниками й однокласницями та інсценуйте один із епізодів казки, який вразив найбільше. Як ви покажете глядачам чарівні дивовижі Країни Див.
- Якби ви радили ознайомитися із твором Льюїса Керрола “Аліса в Країні Див” іншим дітям, то що запропонували б подивитися насамперед — ілюстрації до казки, балет, мультфільм, фільм чи прочитати книжку? Чому?
- Що ви хотіли б подивитися повністю — балет, мультфільм, фільм чи прочитати книжку?